

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

и шанс для человека осуществить самоидентификацию и инициироваться в социальном всеобщем.

1. Свендсен Л. Философия моды. Пер. с норв. А. Шипунова.: Прогресс-Традиция; М: 2007. - 107 с.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ СВІДОМІСТЮ ТА СОЦІАЛЬНОЮ ДІЄЮ ЯК ОСНОВА КОНЦЕПЦІЇ ПІТЕРА ВІНЧА

Марченко Анна, *аспірантка*
(*Сумський державний університет*)

Представники аналітичної традиції сучасної філософії, які займаються питанням вивчення людської свідомості, переважно фокусують увагу на проблемах індивідуальної свідомості, питаннях унаслідкованого від герменевтичної традиції феномену інтенціональності та штучного інтелекту. Проте, Пітер Вінч, продовжує роздуми над ідеями свого вчителя Людвіга Вітгенштайна, при цьому звертаючись до вивчення свідомості у контексті суспільства та філософських проблем соціуму.

Вінч наводить ряд контраргументів щодо традиційного розуміння співвідношення між ідеями та віруваннями, які людина свідомо відтворює та безпосередньою практикою повсякденних дій. Таким чином, британський філософ заперечує ідею позицію логічно-експериментальної соціології [1, 97]. Іншими словами, соціальна дія розглядається, з точки зору філософської позиції Вінча, як продукт індивідуальної свідомості радше ніж колективних цінностей і вірувань, що означає, що будь-які соціальні коди, вірування, устої, цінності та мораль витупають у якості регуляторів та причин для виправдання певних дій. У той самий час, індивідуальна свідомість предств у якості головного актора соціальної дії та її основним рушієм.

Велика частина критицизму направлено у сторону такої позиції Вінча стосується його висновку щодо поділу соціальних дій на логічні та нелогічні [1, 97]. Позицію філософу з цього приводу досить по-різному інтерпретують і часто вважають релятивістською [2, 234]. Причиною чому є те, що Вінч вважає, що (не)логічність соціальної дії залежить від того, наскільки актор цієї дії усвідомлює соціальні обставини. Таке розуміння, хоча і створює додаткові імплікації у трактуванні кожного індивідуального випадку, використовує підходи аналітичної філософії у дослідженні суспільної взаємодії.

1. Winch, P. The idea of a social science and its relation to philosophy. – Oxford, UK: Routledge, 2008. – 136 p.

2. Brandon, W.P. "Fact" and "Value" in the Thought of Peter Winch *Linguistic Analysis Broaches Metaphysical Questions // Political Theory / Vol. 10(2), New York, 1982, – pp. 215-244.*

СИНЕСТЕЗИЯ В ХУДОЖНЬОМУ СПРИЙНЯТТІ ТА ВІДОБРАЖЕННІ ДІЙНОСТІ

Білоус Д. О., *студент гр. ПМ-41*
(*Сумський державний університет*),
Опанасюк В.В. к. політ. н., доц.
(*Сумський державний університет*)

Однією з проблем сучасного мистецтвознавства, що заслуговує уваги дослідників, є проблема синестезії. Протягом п'ятдесяти років наукового освоєння явище синестезії з суто наукового медичного феномена з характерною клінічною картиною трансформувалось у поняття, яке застосовується в гуманітарних науках – літературознавстві, мистецтвознавстві, філології, естетиці, – і має лише непряму спорідненість з "синестезією-діагнозом".

Із позицій медичної науки, синестезія – це явище поєднання та посилення результатів чуттєвого сприйняття, механізм якого запускається певним подразником, що цілеспрямовано діє на відповідний орган чуття, проте поза бажанням суб'єкта викликає в нього не тільки відповідне для даного органу відчуття, але одночасно ще й додаткове відчуття чи уявлення, характерне для іншого органу чуття.

Мистецтвознавці вбачають в синестезії багатогранні, різнопланові властивості образів, які, на перший погляд, важко поєднати між собою.

Основними формами прояву синестезії в мистецтві є:

- 1) безпосереднє відображення міжчуттєвих зв'язків у психіці авторами художніх творів, які самі є носіями діагнозу синестезія;
- 2) продукування з використанням спеціальних технічних пристроїв (комп'ютерної техніки) творів мистецтва, у яких відтворено ефект одноразового впливу на кілька органів почуттів;
- 3) навмисне створення авторами на основі штучних міжчуттєвих асоціацій синтетичного ефекту, що об'єднує різноманітні відчуття.

Описуючи особливості функціонування синестезії в художніх текстах, слід зупинити увагу на питанні мовних синестетичних метафор. Мовні синестетичні метафори, завдяки своїй авторській унікальності, виразніші, створюють яскраві та оригінальні образи.

Прикладами можуть бути метафори, які вже стали стійкими мовними одиницями. Наприклад "солодка посмішка", "солодкий голос",